

ORDINUL
ARHITECȚILOR
DIN ROMANIA

CĂTRE:

**MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE
DOMNULUI VASILE DÎNCU, VICEPRIM-MINISTRU, MINISTRUL DEZVOLTĂRII REGIONALE
ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE**

Stimate Domnule Ministru,

Având în vedere proiectul de hotărâre a Guvernului privind elaborarea și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor de investiții finanțate din fonduri publice, publicat pe site-ul ministerului pe care îl conduceți, vă rugăm să aveți în vedere următoarele:

I. Considerații generale:

1. Proiectul de hotărâre a Guvernului a fost elaborat fără a fi luate în considerare nenumăratele propuneri și observații pe care le-am formulat. În acest sens, enumerăm și atașăm toate scrisorile transmise către minister, după cum urmează:
 - a) scrisoarea cu nr. 775 din 27.04.2015;
 - b) scrisoarea cu nr. 2246 din 15.12.2015;
 - c) scrisoarea cu nr. 2282 din 17.12.2015;
 - d) scrisoarea cu nr. 521 din 15.03.2016;
 - e) scrisoarea cu nr. 564 din 30.03.2016.
2. Mai mult, ministerul a organizat diverse reuniuni la care s-au dezbătut probleme din sectorul de activitate al semnatarilor prezentei, la care unele asociații nu au fost invitate.
3. Modificarea și completarea cadrului legislativ din domeniul construcții înseamnă o activitate laborioasă și complexă, al cărei succes și rezultat bun pentru dezvoltarea României se fac numai prin colaborare cu specialiștii și toți factorii implicați în realizarea investițiilor.

II. Considerații asupra proiectului de hotărâre a Guvernului:

1. Așa cum este construit proiectul de hotărâre a Guvernului, inclusiv anexele, evidențiază o abordare și mai simplistă în raport cu HG 28/2008 privind procesul de proiectare. Inițiatorul nu a acordat nicio atenție celor semnalate în scrisorile menționate mai sus și, mai mult, nu a avut în vedere faptul că propunerile și observațiile au fost formulate de specialiști practicieni în domeniul construcțiilor (proiectare, execuție, exploatarea construcțiilor, etc.).
2. În mod inexplicabil, dacă ne referim la legislația și practica în domeniu a statelor membre UE, proiectul prevede că **tema de proiectare** este elaborată de autoritatea contractantă/beneficiar și nu de către specialiști sau firme specializate, iar conținutul cadru al acesteia este departe de ceea ce ar trebui să fie o temă profesionistă de proiectare. În realitate, multe autorități contractante nu au personal specializat pentru toate specialitățile implicate în elaborarea unui astfel de document, iar în devizul general nu sunt prevăzute cheltuieli cu această destinație. În continuare se vor elabora documentații, care nu vor avea la bază teme de proiectare profesionale și complete,

ORDINUL
ARHITECTILOR
DIN ROMANIA

- proiectantul fiind nevoit să devină și elaborator al temei de proiectare. Institucionalizarea **Temei de proiectare**, care exprimă intențiile investiționale, solicitările funcționale și alte opțiuni ale beneficiarului investiției, determinând concepția de realizare a obiectivului de investiții în funcție de condiționările tehnice și urbanistice de amplasament, va sta la baza elaborării fazelor de proiectare fiind specificate cerințele pe care trebuie să le îndeplinească proiectul. Considerăm că, în cadrul temei de proiectare este imperios necesar să se introducă și elemente legate de utilitatea investiției, aspecte legate de instalațiile tehnologice, fiind menționate soluții de principiu, cerințe ale beneficiarului, etc. Tema de proiectare va trebui actualizată, detaliată și aprobată de beneficiar după finalizarea și aprobarea Studiului de fezabilitate, fiind completată cu totalitatea cerințelor beneficiarului, înainte de trecerea la elaborarea Proiectului Tehnic, respectiv înainte de lansarea procedurii de achiziție publică pentru proiectare, respectiv execuție.
3. Reglementări din proiect nu țin cont de documente de politici/strategii naționale în domeniul achizițiilor publice. Astfel, proiectul prevede că la **studiul de fezabilitate** "se stabilește soluția tehnică, fundamentată din punct de vedere funcțional, tehnologic, constructiv și economic...", cu toate că în nota de fundamentare se face trimitere la Strategia Națională pentru achiziții publice în care se spune că cel puțin "În cazul contractelor de proiectare și execuție, studiile de fezabilitate nu vor fi impuse ca soluții obligatorii, lăsând flexibilitate în conceperea unor proiecte cu accent pe obiectivele de performanță indicate în documentația de atribuire". Referitor la **structura studiului de fezabilitate** considerăm necesar să subliniem că detalierea exagerată a soluțiilor tehnice până la nivelul listelor cu materiale, cantități de lucrări, utilaje și forță de muncă poate fi neproductivă, putând conduce la limitarea pieței care poate oferi tehnologii inovative cu impact esențial privind costurile de implementare și/sau exploatare și întreținere.
 4. **Proiectul tehnic** este definit ca "documentația tehnică prin care se dezvoltă și detaliază soluția tehnică și economică aprobată în cadrul studiului de fezabilitate/documentației de avizare a lucrărilor de intervenții". O astfel de abordare pune două mari probleme bunei derulări a investiției. Prima este că se va continua "fracturarea" procesului de achiziție – achiziția studiului de fezabilitate și, ulterior, achiziția proiectului tehnic - și, pe de altă parte, nu se au în vedere prevederi exprese privind dreptul de autor (în cazul proiectării de arhitectură). Inițiatorul nu este preocupat de corelarea prevederilor acestui proiect cu cele ale actelor normative cu forță juridică superioară, caz în care vor avea de suferit investițiile prin: timpi mari pentru procedurile de achiziție, menținerea la un nivel redus absorbția fondurilor europene și litigii juridice.
 5. Proiectul conține prevederi care nu se corelează, ceea ce afectează coerența juridică a proiectului. Numărul fazelor de proiectare s-a redus practic la 2 faze (studiu de fezabilitate/documentație pentru avizarea lucrărilor de intervenție și proiectul tehnic), prin includerea detaliilor de execuție în proiectul tehnic, deși se spune că detaliile de execuție „**detaliază proiectul tehnic, și cuprind atât reprezentări grafice cât și piese scrise pentru explicitarea reprezentărilor grafice**”, acceptând, de fapt, implicit că este o fază distinctă.
 6. Proiectul de hotărâre a Guvernului trebuie să admită recunoașterea caracterului perfectibil al procesului de proiectare și să permită trecerea de la faza de idee, prin fazele de conturare a soluțiilor tehnice, elaborarea lor și materializarea acestora în timpul execuției, proiectul putând fi considerat finalizat la recepția lucrărilor și predarea documentației real executate. Fazele de proiectare trebuie să fie mai multe și mai nuanțate, așa cum sunt în toată lumea civilizată la care ne raportăm.

ORDINUL
ARHITECȚILOR
DIN ROMANIA

7. Diferențierea pe obiective noi, lucrări de intervenție, obiective mixte, nu face decât să complice lucrurile inutile, ele fiind, de fapt, o consecință a introducerii DALI, ca formă distinctă de studiu de fezabilitate, în cazul lucrărilor de intervenție asupra clădirilor existente. Nu este clar cum cadrul conținut al SF, așa cum este definit, acoperă problemele specifice ale obiectivelor mixte, la care sunt cel puțin părți de clădiri existente. Practic, orice lucrare de intervenție devine lucrare mixtă prin adăugarea câtorva metri pătrați de clădire nouă. Un singur tip de documentație, Studiu de fezabilitate, care să poată fi adaptat tipurilor de obiective, ar fi fost mult mai clar. Aceasta problemă și soluții au fost transmise inițiatorului proiectului.
8. Diferențierea, ca fază de proiectare a **devizului general, "studiul de fezabilitate/documentația de avizare a lucrărilor de intervenții și devizul general"**, evidențiază, cel puțin, o lipsă de înțelegere a faptului că devizul general este o parte componentă a studiului de fezabilitate, fără de care acesta își pierde sensul. Necesitatea acestei diferențieri explicite este o consecință a faptului că studiul de fezabilitate s-a transformat într-un fel de proiect tehnic și, de fapt, nu mai avem un studiu de fezabilitate real. Referitor la **devizul general** este de remarcat, de asemenea, detalierea acelor activități care în vechiul act normativ erau comasate, în special în cadrul cap 3 (cu referire la studii, documentații suport și taxe pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații, expertizare tehnică, certificarea performanței energetice și auditul energetic al clădirilor, proiectare – pe faze –SPF, SF, PT) și verificarea tehnică de calitate a proiectului tehnic), organizarea procedurilor de achiziție, consultanță (cu referire la consultanță juridică, consultanță privind managementul proiectului public de investiție, alte servicii de consultanță), precum și asistență tehnică din partea proiectantului atât pe perioada de execuție a lucrărilor și pentru participarea proiectantului la fazele determinante.
9. În continuare, **"Valoarea categoriilor de lucrări din devizul pe obiect se stabilește estimativ, pe baza cantităților de lucrări și a prețurilor acestora, la faza studiu de fezabilitate/documentație de avizare a lucrărilor de intervenții"**. Se vorbește despre aceste liste de cantități de lucrări și la SF și la proiectul tehnic, fără a se face o diferențiere între conținutul acestor liste între cele două faze. După cum știm din practică, se dorește să fie identice. Chiar și „fiecare scenariu tehnic-economic va cuprinde: ... **liste cu materiale, cantități de lucrări, utilaje și forță de muncă care fundamentează valoarea totală cu detalierea pe structura devizului general**", când în toată Europa evaluările la nivel de studii de fezabilitate nu se fac decât la nivel de indicatori de prețuri.
10. Referitor la Avizul ISU solicitat la fazele SF/DALI, menționez că documentația necesară emiterii acestui aviz se face numai pe baza proiectului tehnic, verificat de către verficatori autorizați conform legii și nu pe baza SF/DALI. În acest sens, subliniem obligativitatea eliminării acestei cerințe absurde și în contradicție cu reglementările actelor normative din domeniu. Aceiași solicitare se aplică și pentru avizul ALA.
11. Aspecte concrete și relevante asupra proiectului de hotărâre a Guvernului este obligatoriu a fi analizate într-un **grup de lucru format din specialiști ai ministerului și specialiști ai asociațiilor profesionale din domeniu**. Pentru satisfacerea acestei cerințe, propunem înființarea, de urgență, a unui **grup de lucru interdisciplinar**, care să propună soluții și rezolvări corespunzătoare la toate problemele aduse în discuție prin prezenta, precum și altele rezultate din proiectul de hotărâre.

ORDINUL
ARHITECȚILOR
DIN ROMANIA

Față de cele prezentate, la care se adaugă cele prezentate în materialele transmise anterior și evidențiate în prezenta, Vă rugăm, Domnule Ministru, să dispuneți reanalizarea proiectului de hotărâre a Guvernului, așa cum precizat la pct. 11. O astfel de decizie va contribui, cu siguranță, la elaborarea unui proiect cu mult îmbunătățit și care să răspundă realității din domeniul pe care îl reprezentăm, precum și la un nou mod de abordare a procesului realizării investițiilor publice în România.

Cu ferma convingere că veți da curs solicitării noastre,

Vă asigurăm de întreaga noastră considerație.

ORDINUL ARHITECȚILOR DIN ROMÂNIA (OAR)
PREȘEDINTE, ARH. ȘERBAN ȚIGĂNAȘ

ASOCIAȚIA INGINERILOR DE INSTALAȚII DIN ROMÂNIA (AIIR)
PREȘEDINTE, PROF. ONOR. DR. ING. DHC LIVIU DUMITRESCU

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ A INGINERILOR CONSULTANȚI (ARIC)
PREȘEDINTE, ING MICHAEL M. STANCIU

ASOCIAȚIA INGINERILOR CONSTRUCTORI PROIECTANȚI DE STRUCTURI (AICPS)
PREȘEDINTE, DR. ING. TRAIAN POPP

ASOCIAȚIA NAȚIONALĂ A EVALUATORILOR AUTORIZAȚI DIN ROMÂNIA (ANEVAR)
PREȘEDINTE, ADRIAN VASCU

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ A ANTREPRENORILOR DE CONSTRUCȚII (ARACO)
PREȘEDINTE, LAURENȚIU PLOSCEANU

FEDERAȚIA PATRONATELOR SOCIETĂȚILOR DIN CONSTRUCȚII (FPSC)
PREȘEDINTE, DR. ING. CRISTIAN ROMEO ERBAȘU

PATRONATUL DIN INDUSTRIA CIMENTULUI ȘI ALTOR PRODUSE MINERALE PENTRU
CONSTRUCȚII DIN ROMÂNIA (CIROM)
PREȘEDINTE, MIHAI ROHAN

FEDERAȚIA PATRONALĂ DIN INDUSTRIA MATERIALELOR DE CONSTRUCȚII,
(PATROMAT)
PREȘEDINTE, MIHAI ROHAN

